

6.4.7

49a → 50a (סיום הפרק) (אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן שיתין מששת ימי בראשית נבראו)

מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב חמוקי ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן: שה' ש ז, ב	(1)
בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: בראשית א, א	(2)
אשריה נא לידידי שירת דודי לכרמו כרם היה לידידי בקרן בן שמן: ישעיהו ה, א	(3)
ויעזקהו ויסקהו ויטעהו שרק ויבן מגדל בתוכו וגם יקב חצב בו ויקו לעשות ענבים ויעש באשים: ישעיהו ה, ב	(4)
ונסכו רביעת ההין לכבש האחד בקדש חסד נסך שכר לה: במדבר כח, ז	(5)
ואם יותר מבשר המלאים ומן הלחם עד הבקר ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש הוא: שמות כט, לד	(6)
קדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם כי לאלהים מגני ארץ מאד נעלה: תהלים מז, י	(7)
הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך: מיכה ו, ח	(8)
עשה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח: משלי כא, ג	(9)
זרעי לכם לצדקה קצרו לפי חסד נירו לכם ניר ועת לדרוש את ה' עד יבוא וירה צדק לכם: הושע י, ב	(10)
אהב צדקה ומשפט חסד ה' מלאה הארץ: תהלים לג, ה	(11)
מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיק יחסיון: תהלים לו, ח	(12)
וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו וצדקתו לבני בנינים: תהלים קג, יז	(13)
פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה: משלי לא, כו	(14)
וכי תגשון עור לזבח אין רע וכי תגישו פסח וחלה אין רע הקריבהו נא לפתחך הירצה או הישא פניך אמר ה' צבאות: מלאכי א, ח	(15)

- I. Aggadic excurses related to the שיתין – the pits by the side of the מזבח, where the wine and water descend
 - a. (תנא דבי ר' ישמעאל and ר' יוחנן): they date back to creation (i.e. are natural cavities) per vv. 1-2
 - b. ד' יוסי they descend to the nether chasm, per vv. 3-4
 - c. ד' אלעזר בר צדוק every 70 days, פרחי כהונה, go down to pit and bring out hardened wine (like fig wheels)
 - i. And: they come and burn it בקדושה – per vv. 5-6
 - ii. ד"ל they would plug up the שיתין when pouring the wine, per שכר – to sate the מזבח
- II. Additional Aggadic statements relating to v. 1
 - a. דבא refers to עלייה לרגל – עליוה בת נדיב associates with אברהם, per v. 7
 - b. תנא דבי רב ענן – discreet place of תורה, per v. 8
- III. Various Aggadic statements about great value of צדקה (vv. 9-14)
- IV. Analysis of משנה י: same on שבת as חול except for bringing it in non-sacral barrel
 - a. Question: why not a sacred barrel?
 - b. Answer1 (זעירי): he holds that any amount of water is קדוש and that כלי שרת are שלא לדעת כל שרת
 - i. And if: he would bring it in a מקודש כלי, it would become invalidated overnight (לינה)
 - c. Answer2 (חזקיה): כלי שרת are not מקדש without דעת
 - i. However: there is a גזרה here, that the onlooker may think that he was מקדש the day before
 - d. Answer3 (זירא): even if כלי שרת אין מקדשין אלא לדעת יש שיעור למים and כלי שרת
 - i. Still and all: room for a precaution against his being מקדש the water for רגלים וידים
- V. Analysis of last clause of משנה י – if the water or wine became מגולה – invalid
 - a. Question: why not use a sieve?
 - b. Answer: must be contra נחמיה ר', who allows a sieve if the bottom container is covered
 - i. Rejection: נחמיה ר' only allowed that for a regular citizen
 - ii. However: for צורך גבוה, we have a higher standard, per v. 15